

TRIBUNA

ABONAMENTUL
 Pe un an . . . 24 Cor.
 Pe jum. an . . . 12 "
 Pe o lună . . . 2 "
 Num. de Duminică
 Pe un an . . . 4 Cor.
 Pentru România și
 America . . . 10 Cor.
 Num. de zi pentru Ro-
 mânia și străinătate pe
 un 40 franci.

REDACȚIA
 și ADMINISTRAȚIA
 Deák Ferenc-utca 20.
 —
 INSERTIUNILE
 se primesc la adminis-
 trație.
 Manuscripte nu se ina-
 polază.
 Telefon pentru oraș și
 comitat 502.

Noua îndrumare.

III.

Se zice adese-ori, că politica externă a României o face Regele Carol I și sunt mulți oameni naivi, care o și cred aceasta, deși nu e nevoie de multă pricepere, că nimeni nu poate să facă decât politica ce-i este impusă de împrejurări și îndeosebi și de spiritul public al țării.

E apoi învederat, că, deși Regele Carol I e același, politica externă a României nu e aceeași ca'n timpul, când Ioan Brătianu ori Mihail Cogălniceanu erau consilieri ai tronului român.

Eră atunci lucru știut și netăgăduit de nimeni, că bunele relațiuni existau între România și — nu Austria, nu Ungaria, ci monarhia austro-ungară, între Regele României și Impăratul Austro-Ungariei. Lucrul acesta eră corect și Regele Carol I l'a exprimat declarând, că pentru El Majestatea Sa Francisc Iosif I e Impărat și totdeauna Impărat.

Așa și trebuie să fie.

Rege e pentru boemi, ungari, croați și slavoni, Arhiduce pentru austriaci, Mare Duce pentru moravi, Duce pentru bucovineni și dacă ne iartă procurorul, mare principe pentru ardeleni: pentru toată cealaltă lume e Impărat, căci aceasta îi este cea mai mare titulatură, și cel din urmă dintre arhiducii din casa domnitoare s'ar simți jignit, dacă i-s'ar zice »Königliche Hohheit!«

Ar fi și o brutală lipsă de cuviință dac'ar aveă cineva tupeul s'o facă.

Tot cam așa ceva e să-i zici cuiva nu-mai rege, când e mai mult, adecă împărat, împărat în cel mai deplin înțeles al cuvântului.

Oamenii politici ai maghiarilor înțeleg lucrurile altfel și devin atât de nervoși când aud vorba împărat, încât e de mirat, că n'a fost încă nici un român aruncat în temniță pentrucă, recitând rugăciunea de toate zilele, zice »fie împărăția ta«, — căci după constituție, ar trebui să se zică »fie regatul tău«.

Bunele relațiuni dintre rege, care e nu-mai rege, și împărat, care mai e și altă ceva, îi supără deci pe domnii dela Kecskemét și dela Nyir Abony ori dela Félegyháza, ca să nu mai vorbim și de Dobrișin, și se făceau din Budapesta multe greutăți în ceea ce privește întreținerea legăturilor de bună prietenie. Ei ar fi dorit, ca bunele relațiuni să se stabilească, între dânsii și bunii vecini dela Ploiești, Miril ori Caracal fie chiar și contra tuturor regilor și împăraților ori, cel puțin, de dragul egalității, între rege și rege.

Pentruca acele greutăți să fie înlăturate, Majestatea Sa regele Carol I. a făcut Majestății Sale o vizită la Budapesta, unde nu mai e împărat, ci numai rege.

E hotărât, că acesta, cel puțin acesta, nu e un lucru, pe care regele Carol I. l-a făcut din propriul său îndemn, iar nu în urma stăruințelor vre-unuia dintre consilierii săi, care credeă, că așa se poate împacă și ca-

pra, și varza și că acum urmașii vor uita tradițiunile rămase dela înaintași.

Nu! — Ei nu vor bune relațiuni cu monarhia, nici chiar cu regatul ungar, ci cu ei înșiși, iar aceste cu orice preț și contra ori-și-cui.

Nu e un moft acesta, ci un adevăr care rezultă din istoria celor din urmă cinci sute de ani.

Încă de atunci s'a pornit dar mișcarea care azi se dă pe față.

Românii s'au simțit jigniți, că vecinii lor nu au voit să țină seama de actul de deferență al guvernului lor față cu statul ungar, ci au urmat înainte să facă greutăți și să-și deie silința de a arăta, ca numai prin mijlocirea lor se poate prietenia între România și monarhia austro-ungară.

S'ar putea scrie cărți întregi despre șicanele și lipsele de cuviință, prin care au ținut să arate, că nu vor suferi, ca monarhia să-și câștige în Orient simpatii peste capetele lor.

Nu mai e vorba aici de fapte istorice, pe care avem să le dovedim cu mărturii, ci de lucruri petrecute în fața noastră, și orb ar fi, că păcatul acesta nu e al statului ungar, nici al poporului maghiar, ci al pușinilor oameni, care nu sufăr să mai fie și vre-o altă putere alătura de dânsii, dar mi-te deasupra lor.

Zadarnice sunt silințele celor doi, monarhi, zadarnice stăruințele cercurilor oficiale comune pentru întreaga monarhie, zadarnice dorințele popoarelor, dacă nu vrea

FOIȚA ZIARULUI »TRIBUNA«.

Spiru Călin.

De Ioan Slavici.

VIII.

(Urmare).

Cu toate acestea ea se 'ntoarse peste puțin spre Tereza și-i explică din fir în păr, cum are să facă musacaua.

»Dar nu e bolnav, ca să zici, că e bolnav, — zise apoi, — nu zace, lese, își caută de treabă.«

»Mai rău, — îi răspunse Tereza. — Când căzi la pat, vine doctorul și te caută, — dar așa...«

»Nu, — întimpină Veta. — Ce-ar face el, dacă ar cădea la pat!? — Cine să-l îngrijească!? — Uite, — urmă apoi, — îi mai plac și bamele de post, gătite cu unt de lemn și bine scăzute, — și lahnia de fasole îi place și ciulamaua, dacă lăina e bine rumenită și-i dau numai puțin usturoiu, — așa ca să-i deie un fel de fum.«

Ea-i explică apoi, cum are să gătească bamele, lahnia și ciulamaua.

»Numai dacă le-ai nimeri, — zise și-i veni să se ducă ea să le gătească.

»Las' pe mine, domnișoară, — o încredință Tereza. — Fii liniștită că-ți știu eu gusturile!«

Liniștită tot nu eră însă Veta, și seara, când m'am întors dela biuro, Alina mi-a spus cele petrecute și-a stăruit să mă duc pela Spiru.

»Foarte bucuros! — îi răspunsel. — Măine, când mă duc la biuro, nu-l mai gătesc acasă; pela amiază-zi când mă întorc, el e dus la tribuna: abia seara, când iar mă întorc, pot să-i

găsesc, și să știți că la el sunt, dacă nu sosesc la timp acasă.«

Ziua următoare însă lucrurile s'au schimbat: Veta ni-a spus în sfârșit, că ea nu mai rămâne, că copilul a crescut, că nu mai e nevoie de dânsa și că se 'ntoarce acasă.

Mă așteptasem la așa ceva. În adevăr nu mai mergea și simțiam un fel de ușurare în gândul, că 'n cele din urmă a luat hotărârea de a primi propunerea farmacistului. Eră la urma urmelor, pentru dânsa o bună partidă, și se alegeau lucrurile într'un fel. Numai cu două femei însă, așa cum ar fi voit Alina, nu mai puteam să rămânem. Trebuia să mă caut o fetișcană, care să poarte copilul în brațe și să îngrijească și pe celalalt, care eră tot mic, ca peste două trei zile, când va plecă Veta, să nu fie prea robită Alina.

La amiază-zi, când m'am întors, n'am mai găsit-o însă pe Veta. Plecase, — nu de tof, — dar plecase așa de odată, ca luată de un vânt stărnit în pripă.

»Să-și pască, — zisese, — fiecare bobocii: eu nu mai pot să-mi las ale mele.«

Biruită în cele din urmă de simțământul, că trebuie nespărat să-l vadă pe Spiru și să vorbească cu el și numai cu el, că nu dânsul, ci ea, femeia, are să-și calce pe inimă și să se supună și că n'are să-i fie rușine de aceasta, ea nu mai aveă alt gând decât să se dumirească, cum ar putea să se întâlnească cu dânsul fără ca cineva să bănuiască măcar ceva.

»Mă duc acasă, — mă duc la Alina, — răsună în capul ei. — Și'n vreme ce Alina mă știe acasă, iar cei de-acasă mă știu la Alina, eu fac ce vreau.«

Pe la șase dar, când eu am trecut să-l caut pe Spiru, dânsa se plimbă prin Cișmigiu și se așineă în drumul lui, ca să-l întâlnească — așa ca din întâmplare. — Am și văzut-o, dar nu putea să-mi treacă prin minte gândul, ca în adevăr ea este.

Nu l-am găsit pe Spiru și, dacă n'ar fi fost la mijloc fetișcana, pentru care trebuia să mă trec și pe la un biuro de plasare, l-aș mai fi așteptat: l-am lăsat însă vorbă, că am fost pe la dânsul și că doresc să-l văd, apoi am plecat.

Veta s'a plimbat mai departe din ce în ce mai neliniștită, mai nerăbdătoare și mai mulată.

»Dar dacă mama se duce la Alina și nu mă găsește acolo? Dar dacă Alina se duce la mama și nu mă găsește acasă? — Ei! — spun c'am fost să fac niște cumpărături, — olandă, dantele, nasturi. — Câte nu trebuie pentru truson!? — Dar dacă în vreme ce eu mă plimb ca o smințită pe aici el a trecut pe dincolo și-și ia masa și iar pleacă!?«

Obraji ei se umplură de sânge, dar ea își luă de-odată inima în dinți și plecă spre locuința lui — hotărâtă precum eră din firea ei.

»Nu s'a întors încă, — îi spuse Lina. — Îi aștept și eu și văd că nu se întoarce.«

Îi fusese Vetei greu să între, dar încă mai greu îi eră să iasă, și o striviă gândul, pe care și-l va fi făcând Lina despre dânsa.

»Uite, — îi zise. — Am să aștept. A comandat la mine niște cămăși. Sunt gata și stau în magazie: trebuie să știu, ce fac cu ele.«

»Mă tem c'o să așteptați prea mult ori, poate, chiar de geaba, căci nu mai vine regulat, — o încredință Lina. — O să-i spun eu, c'ați fost pe aici.«

Bandi și Sanyi și Pișta n'are să fie prietenie.

Așa au venit lucrurile, și dacă nu se va face la timp ceva, Bandi și Sanyi și Pișta își ajung scopul și mâine-o să poată zice.

»Ne-am făcut noi, nu-i vorba, tuturor urgișiți, dar monarhia a pierdut simpatiile chiar și în România, unde o seamă de oameni infami erau p'aci p'aci să i-le asigureze!«

Să nu creadă nimeni, că ei stau pe gânduri când văd mișcarea ce se pornește în România: se bucură, că pot profita de ea ca să-și facă treburile.

Noi românii însă să nu ne bucurăm cum nu s'au bucurat nici străbunii noștri când vedeau, că nu le rămâne decât să apuce alte căi, ci să dorim din toată inima, ca să se întâmple cât mai curând ce-va ce ne dă iarăși încrederea, pe care încetul cu încetul am pierdut-o, în puterea de înfrânare a celor ce binele-l vor. *Ioan Slavici.*

Impăratul Wilhelm la Viena. Din Berlin se anunță că împăratul Wilhelm, după sfârșitul vânătoarei de la Eckarstau, va călători în 6 a. l. c. la Viena. Impăratul sosește seara la orele 6 și va merge de-a dreptu la Schönbrunn, unde va ocupa aripa pentru streini a castelului. La orele 7 seara se va da un prânz de gală în onoarea oaspeului strein, luând parte archiducele Francisc Ferdinand, moștenitorul de tron, apoi ambasadorii Tschirschky și Bögendorf, contele Kegenack, atașat militar și baronul de Achrenthal, ministrul de externe. După prânz împăratul Wilhelm va cerceta pe împăratul Francisc Iosif în apartamentele sale separate, unde vor avea o consfătuire intimă. Impăratul Wilhelm va pleca încă în același zi seara la orele 10, din gara Penzing. De sine înțeles întrevederea celor doi domnitori, când atmosfera politicii externe e aproape saturată de miazmele războiului, e de-o importanță deosebită și tînde să cimenteze și mai mult legăturile de alianță între Germania și Austro-Ungaria.

Camera se va întruni Luni, la 9 Noemvrie, în ședință formală. Întâia ședință ordinară va fi Marți, când prim-ministrul Wekerle va prezintă

»Nu! — grăi Veta înfigându-se în scaun. — Aștept.«

Se întunecă, dar cum ea ar fi fost în stare să steie toată noaptea: ajunsă odată aici, nu se mai putea întoarce, — ea, mai ales ea — nu!

Spiru ținea să albă intrarea din stradă, ca să poată intra ori ieși după placul lui; purtă dar cheia la dânsul, și nu i-se mai întâmplase, ca cineva să intre în biroul stăpânului său când acesta nu era acasă. Se simțea dar nenorocită când a văzut o pe Veta intrând și așezându-se pe scaun.

Încă mai mare i-a fost spalma, când a văzut, că croitoreasa peste puștin se scoală și începe să examineze lucrurile din birou, apoi trece de o dată în iatac și scotocește prin pat, ca să vadă fețele de perină, cerceafurile și plapoma, dacă sunt în regulă și bine spălate — și par'că îi erau ochii umezi.

Ce să-i facă însă?

A ieșit la porțiță, ca să-l aștepte pe stăpânul ei, dac'ar fi să vie, și să-i spună, că ea nu e vinovată.

»Ce croitoreasă?! — De unde o scoți!? — Eu nu știu nici o croitoreasă! — grăi dânsul scos din sărite.

»Una urâtă, — grăi Lina.

Spiru se cutremură și rămase o clipă ca înfipt în pământ, apoi își scoase pălăria și-și netezi părul, își potrivî hainele pe trup și cravata la gât.

Intru și eu pe dincolo, — grăi după aceea băgând iar în buzunar cheia, pe care o scoase.

Intrat în casă, el rămase o clipă cu ochii plecați în fața ei, apoi îi luă mâna și i-o sărută.

un proiect de lege despre matricularea anexiunii Bosniei și Herțegovinei. Ziarele maghiare cred că în același ședință va prezintă și dl Andrássy proiectul său despre reforma legii electorale.

Mișcarea națională în România.

Meetingul de Duminecă.

— Dela corespondentul nostru. —

București, 20 Oct. v.

Ca flacăra de subț spuză astfel a izbucnit fără de veste mișcarea națională în România. Nici-odată sentimentul viu al dragostei dureroase și milei adânci pentru frații asupriți de peste munți nu s'a stins în România și nu se va stinge nici-odată. Dar vântul marilor evenimente din Balcani și mai ales vijelia ce stă să se descarce asupra românilor din Ungaria a sflat cu putere și a întezit focul ce a ars mocnit.

Pretutindeni pe unde mergi, românul ardelen e primit cu dragoste, este înconjurat și întrebat asupra situației de peste munți.

Numele luptătorilor noștri, al ziarelor noastre și mai ales al acestui ziar, e pe buzele tuturor. Toți te întreabă cu interes neastâmpărat și cu milă sinceră de suferințele celor întemnițați, pretutindeni povestirea luptelor noastre și epizodurilor ei, întâmpină exclamații de admirație și gesturi de indignare și revoltă împotriva împilatorilor. Fiecare vrea să afle amănunte nouă, vrea pare că să-și umple sufletul și mai mult cu mânia și revolta durerilor celor ce suferă și pretutindeni găsești frumoasa și mișcătoarea hotărâre de a face totul ce i-ar sta prin putință pentru mântuirea din robie a fraților asupriți și pretutindeni simți că este ceva în văzduh, în inimi ce așteaptă un cuvânt un gest numai pentru a exploda cu putere.

Din această atmosferă încărcată au răsărit întrunirile și meetingurile din zilele din urmă. Cea din urmă și una din cele mai impunătoare a fost cea de azi Duminecă, ținută în istorica sală a otelului »Dacia«.

Să mă lert! c'am îndrăznit, — îi zise ea liniștită. — Dacă n'ai venit și nu putea să vii d-ta la noi, să cuvea să vin eu la d-ta, care nu numai îmi voiești binele, dar mi-l și faci. Și dacă îți d-ta să nu mă măhnești, țin cu atât mai vârtos ca să nu ai cuvinte de a te plânge de noi.

»Nu sunt vrednic, domnișoară, de bunătatea d-tale, — un om nenorocit, care supără pe toată lumea prin forma, în care-și dă pe față până chiar și cele mai bune porniri, — grăi dânsul.

»Nu! — îi zise ea. — Așa e, cum zici d-ta: împărțirea nu se poate face. Ar fi o nebunie!«

»Da, domnișoară! — stăruia dânsul înviorat. — O mare nebunie ar fi. — Ce facem însă cu popa, dacă el nu vrea să înțeleagă?«

»D-mnule Călin, — îi răspunse ea. — Mie mi-a fost foarte greu să vin la d-ta și încă mai greu mi-e să mai stau. Căci nu vreau să se afle c'am făcut o aceasta. Sunt forme la cari trebuie să ținem fie chiar și numai de ochii lumii, și eu nu mai pot să stau.«

»Da, neapărat, țin chiar mai mult decât d-ta, — o'ncredință.

»Să ne'ntălim altă dată, ca să ne'nțelegem, — dar nu aici, — urmă dânsa.

»Ori-și-când, ori-și-unde, cum doriți — «.

»Dacă-ți convine — mâine pela opt la șosele, — urmă iar dânsa.

»Da mâine pela opt la șosele, pe alea cea mare, unde e totdeauna lume.

»Și eu rămân croitoreasă, — adaugă ea întinzându-i mâna de plecare.

El i-o sărută acum de mai multe ori, și ea plecă repede și fără ca să se mai uite înapoi.

(Va urma.)

Intrunirea.

Pentru un ardelen care vede întâia oară astfel de manifestație în capitala României, meetingul prezintă o vedere extraordinară de interesantă. Capitala s'a înveșmântat cu podoaba de flămuri românești cari poate pentru un bucovățean sunt ceva banal, în tot cazul obișnuit, dar cari în inima ardelenului sosit de curând trezesc la fiecare pas, la fiecare nouă fluturare, un nou avânt al sentimentului românesc pe care ar dor să-l împărtășească tuturor.

Sala »Dacia« e o sală a cărei vechime a știut mult din strălucirea ei originală. Dar sala asta cu decorul ei simplu și tavechit, are ceva din intimitatea și căldura întrunirilor nenumărate ce s'au perândat de trei decenii încoace între pereții ei.

Sala e tixită. La orele 2 sosesc corporațiile meseriașilor. Sosesc drapelurile cu panglici tricolore ale zidarilor, pălărierilor, mecanicilor, pantofarilor, dulgherilor, tinichigilor, tapițierilor, croitorilor și lăcătușilor. Intrarea lor în sală e salutătoare cu urale.

Este o mulțime vie agitată și impresionabilă acest auditor de cel puțin 5—6000 de oameni o evaluare foarte aproximativă, iar afară se îngheț suiesc tot pe atâția zadarnic ca să-și cucerască un loc în sală. Mai vie și mai impresionabilă decât un auditor românesc dela noi. Mulțimea e agită, strigă, întreprinde, e plină de mișcare și de viață, fără a fi necuviincioasă. Ea apreciază foarte mult frazele largi și avântate, figurile și imaginile oratorice, le simte, le savorează și le răsplătește cu urale și cu aclamațiuni sgomotoase. Este ceva meridional, o notă cu adevărat latină în această agitație, această bucurie spontană și năivă a frumuseților de formă, deși oratorii cei mai de frunte ai tribunei românești lipsesc azi.

De altă parte oratorii, deși, cum spun, nu ce dintăi ai țării românești, dovedesc un dar înalt — ca la toate popoarele latine — pentru formă, pentru avântul oratoric, pentru meșteșugul de a atinge și pune în vibrație coardele cele mai simțitoare ale auditorului.

Discursurile.

Se proclamă președinte dl Ioan Etiade Rădulescu, fiul scriitorului și marelui patriot cu același nume. Dânsul dă cuvântul d-oi *Davidescu*.

Acest tânăr avocat se dovedește stăpân pe formă literară aleasă și pe o dicțiune clară măsurată.

După războiul de la 77—78 România, spune că a încercat o crudă desamăgire. Ni-s'a luat Basarabia și în loc de laurii biruinții fruntea ei fost înconștinată cu enuna de spini a durerii (Aplauze). Atunci am căutat mângâiere într'alianță cu Austria, crezând că ea e federalistă și păstrătoare a naționalității fraților noștri. În opoziție cu Rusia centralistă și asimilatoare. Azi am pierdut însă nădejdea asta. Azi alianța asta nu se mai poate menține, căci 4 milioane de frați români peste hotare suferă de persecuțiile Austriei și Ungariei. Trebuie să se știe la Viena și la Pesta că frații noștri de acolo nu vor fi răsiți de noi ci li vom sprijini (*O voce*: Luăm măsuri să mergem cu toții împreună... restul cuvintelor se pierd în sgomotul aprobărilor). În clipă asta zecimi de mii de români s'au adunat în zecile de adunări spre a protesta împotriva nedreptății ce li-se pregătește în noua lege electorală. Coborâți-vă în sufletele noastre. Nu vi-se pare că auziți glasul apostolilor românismului de peste munți și uniți-vă glasul vostru cu al lor! (Aplauze frenetice). Să denunțăm deci această alianță cu o țară care prigonește pe frații noștri!

Di Iancu Oteteleșeanu critică de asemenea Austria.

Di Ioan Mihalcea-Vrinceanu, comerciant, vorbește cu puțin meșteșug oratoric dar cu o dură și un foc care răpește sala la ovațiuni fără epă, încât se aude adesea strigătul: *Să mergem la legațunea austriacă!* o amenințare pe care însă mulțimea a avut cumințenia de-a nu oze-cută. *Di Mihalcea* spune că Austria a fost ca o caracatiță care și-a întins picior după picior pe țările românești. (Bravo! Aplauze nesfârșite). Austria a înșelat pe Mihai-Viteazul, omorându-l fiindcă nu a vrut să-i jure supunere. Ea a așteptat pe Horea, pe Cloșca și Crișanu împotriva ungurilor, pentru a-i rupe la roată pe armă tot ea. În 48 românii au luptat pentru austriaci dar Austria a vrut să-l răsplătească pe Iancu cu medalii. E

a răspuns că nu-i trebuie tinichelile nemțești ci drepturi pentru poporul românesc (Aplauze). Ba și Severinul și Oltenia voise să le ia Austria și Caransebeșul e și azi pământ românesc (Bravo, Aplauze).

Acum Austria, caracatița vrea să puie mâna pe Dunăre.

Un țaran român în Hălmeș a strigat dăunăzi că-și dă cei patru feciori pentru caz de revoluție. Oratorul declară în entuziasmul sălii că are din nenorocire numai un singur fiu, dar îl dă și pe acela. (Strigăte: *Mergem cu toți!*)

După dl Petre Grădișteanu, vorbește dl Atecu Petrovici care spune că am căutat reazămul Austriei dar nu am știut că lângă ea să află elementul sălbatic al ungarilor. Am dat Austriei avantajul economic de tot felul dar nu-i vom da pradă pe frații noștri din Ardeal și nu permitem suprirea lor.

După dl Stănescu președintele corporațiilor de meseriași vorbește dl Cristu Negoescu, profesor, spune că vedem zorii unei zile mari care va hotărî soarta noastră. Care-i drumul ce trebuie să apucăm. Ar fi greșit să mergem pe drumul cel mai drept căci el ne poate duce la rău, dar ar fi tot atât de greșit să ne abatem pe o cotitură ce nu ne va scoate la țintă. Trebuie să alegem deci drumul care deși nu-i cel mai drept e cel mai scurt și cel mai bun. Am făcut alianța cu Austria în interesul României de azi și în interesul României de mâine. Dar ziua de mâine vedem că a întârziat, iar acum când în sfârșit se sare zorii ei, ni-se umple sufletul de îngrijire. Azi Austria ne-a părăsit și o vedem la braț cu o altă aliată, mai tinără, Bulgaria și ne face bezeana de adio. La bezeana ei noi să-i răspundem cu tifa noastră. Blonda Germanie mai e lângă ea dar noi ne gândim la Italia cea frumoasă și fermecătoare (Aplauze, Evviva L'Italia!) care ne-a arătat totdeauna simpatii și de care ne leagă înrudirea sângelui precum și interesul.

Nu mai ea și România au dreptul asupra Balcanului căci România e moștenitoare împărăției romane dela Bizanț pe când Austria e o uzurpatoare.

Nu vom putea la Transilvania (Protestări) dar trebuie să ne pregătim. Oratorul aici amintește soarta țaraului român care mai întâi trebuie îmbunătățită înainte de-a ne gândi la cuceriri.

Dl Tache Polierat face apel la coroană ca să se încoroneze cu o nouă coroană pe care o dorim cu toții. Ridicați-vă zice, dior inimile Dr. la hălțimea clipei prin care trecem, arătați că inima noastră e caldă, mintea conștientă și brațul neînvinș. Jurați cu toții că vom lupta pentru idealul nostru, jurați, că vom lega trecutul nostru de sacrificii cu aurora viitorului nostru. Face apel la auditor ca acest apel să se termine cu apoteoza eroului Mihai-Viteazul care a intrupat visul tuturor românilor. Din seninătatea cerului său de glorie el va trimite peste capul uns al regelui nostru binecuvântarea sa spre fapte nouă. (Aplauze frenetice).

Dl Neagu dă cetire următoarei moțiuni:
(Am publicat-o deja Red.)

Publicul începe apoi să iasă. Operația se face foarte cu greu a trebuit mai mult de o jumătate oră pentruca cortegiul manifestanților să pornească. Erau poate doi chilometri de capete de oameni ce cu muzica în frunte înaintau pe strada Carol, Calea Victoriei și Boulevardul până la Statuia lui Mihai-Viteazul.

Pe tot parcursul s'a intonat Deșteaptă-te române și urale frenetice răsunau în văzduh.

Era viață în întreaga lume și entuziasmul ajunsese apogeul.

Ajuns la statuia lui Mihai-Viteazul cortegiul se opri. Întreaga piață era acoperită de public, casele și acoperișurile lor erau înșesate de asistenți.

În timp ce unul din manifestanți pune pe brațul marelui erou Mihai Viteazul o coroană cu inscripția „Marelui Erou Mihai care a intrupat idealul tuturor Românilor“ doi înși au ținut poporului cuvântări calduroase.

De aci publicul s'a răspândit în liniște.

Corporațiile cu drapelul lor s'au dus cu muzica până la clubul meseriașilor unde d-nii Mihailcea și Take Georgescu au mai ținut câte o cuvântare.

Lupta pentru votul universal. — Nouă adunări.

Poporul a intrat în luptă pretutindeni.

Adunare la Șomcuta-mare.

Alegătorii și poporul cercului electoral al Șomcuta-mari se convoacă la o adunare populară, ce se va țineă Duminică la 8 Noemvrie st. n. a. m. la orele 11, în comuna Șomcuta-mare, în curtea dlui Nicolae Nilvan, cu următoarea ordine de zi: 1. Deschiderea și constituirea adunării. 2. Debatere asupra situației politice cu privire la votul universal. 3. Propuneri. 4. Închiderea adunării.

Șomcuta-mare, la 31 Octomvrie st. n. 1908. Ioan Sârbu, Nicolae Nilvan, Dr. Victor Nilvan, Dr. Simeon Bulean, Ioan Bulean, George Radocea, Gavril Mic, Teodor Blaga, Elia Pop, Teodor Mic, Ioan Mic alui Vasiliu, Vasile Pop.

Adunările dela Ilia-Murășană și Dobra.

— Raport special. —

Adunările convocate pe Duminică la Ilia-Murășană și Dobra s'au ținut în cea mai exemplară ordine.

La cea din Ilia au fost de față aproape 1000 de oameni, la cea din Dobra aproximativ tot atâția. Obiectul adunărilor a fost dreptul de vot universal, egal și secret. Cea din Ilia a fost prezidată de avocatul Dr. Ștefan Rozvány, iar de notar a fost ales dl Ștefan Chiriloviciu.

La ambele adunări au vorbit dnii Dr. Ștefan Rozvány avocat, Dr. Ștefan C. Pop, deputat (dieta), Ioan Moșta, redactorul „Libertății“ și Ștefan Chiriloviciu cand. de avocat.

La cea din Dobra a prezidat dl Iosif Criste, fiind notar dl David Bleahu, cand. de avocat.

Îndeosebi vorbirea dlui deputat, a emoționat mult poporul.

S'a trimis telegrame omagiale Malestății Sale dela ambele adunări, cerându-se refuzarea sancțiunii proiectului mârșav al ministrului Andrassy.

Adunarea populară din Șeica-mare.

— Raport special. —

În frunțașă comună românească, Șeica-mare (com. Târnavei mari) ziua de Duminică, 1 Noemvrie a fost o adevărată sărbătoare românească, deoarece în ținuturile acestea s'a ținut prima-oraă o adunare populară de caracter politic.

Insuflețirea pentru votul universal egal și secret, a fost nespuse de mare și din gurile miilor de români adunați, s'au auzit cuvintele „protestăm sus și tare contra votului plural plănuț de ministrul Andrassy și în caz de lipsă suntem gata a ne jertii și viața pentru votul universal egal și secret, cu votare după comune“.

Președinte al adunării a fost dl Nicolae Racoja, medic cercual și director de bancă, insuflețit naționalist al acestor cercuri electorale. Dsa cu cuvinte frumoase și pline de avânt național deschizând adunarea a dat cuvântul dlui Dr. Dionisie Roman, avocat din Mediaș.

Înflăcărutul nostru naționalist, iubit și stimat de întreg poporul din aceste cercuri electorale, a zugrăvit în cuvinte foarte aspre dar totodată foarte frumoase, planul mișelesc al contelui Andrassy, prin care voiește să ucidă viața noastră națională politică.

Dlul a fost în repețite rânduri viu aclamat de popor.

După aceea a vorbit dl Dr. Mihail Moldovan, cand. adv., stărnind de asemenea multă însuflețire.

În sfârșit dl Pompiliu Morușca paroh gr. or. din Șeica-mare, adresând poporului adunat frumoase cuvinte, a propus adunării — care a și primit cu unanimitate și cu mare însuflețire — o moțiune de protestare în contra proiectului lui Andrassy și o altă moțiune, în care alegătorii și poporul cercului electoral Mediaș și Agnita votează deplină încredere deputaților și clubului deputaților naționaliști rugându-i, ca și pe mai departe să lupte după cea mai bună a lor știință și conștiință, cu bărbăție românească; pentru câștigarea votului universal, egal și secret, cu alegere după comune, pentru binele și înaintarea iubitei noastre patrii și pentru scumpa și mult încercata noastră națiune română.

S'a trimis și o telegramă omagială Malestății Sale Regelui.

Adunarea de popor din Băsești.

— Raport special. —

Ieri în 1 Noemvrie a avut loc o mare adunare de popor în Băsești succedată în mod strălucit.

La orele 3 și jum. o mare mulțime de popor din jur s'a adunat în frumoasa și spațioasă grădină a dlui Gheorghe Pop de Băsești. Până s'a adunat poporul întreg și până la deschiderea adunării corul tinerimei plugare din Băsești a cântat câteva cântări frumoase executate cu precizie. — După acestea dl Gheorghe Pop de Băsești, tâlmăcește poporului scopul adunării și roagă adunarea să-și aleagă un președinte și un notar. La propunerea dlui Vasile Pop, protopop în Oarța de Jos, se alege de președinte dl Gheorghe Pop de Băsești și de notar dl Dr. Alexandru Pop advocat.

După constituire președintele declară adunarea de deschisă și ține o vorbire la fațelesul poporului, în care explică deosebirea dintre absolutism, și constituționalism, concludând că guvernarea ideală se poate baza numai pe adevăratul constituționalism, unde e reprezentat poporul întreg, — fără deosebire de clase — prin reprezentanți aleși liber, cari îi cunosc toate suferințele și neajunsurile. Aceasta se poate ajunge numai prin votul universal egal, secret și după comune. Când a spus că Majestatea Sa sprijinește și pretinde introducerea sufragiului universal, poporul întreg cu capetele descoperite și cu lacrimi în ochi, a erupt în urale nesfârșite de „să trăiască“, iar când a tâlmăcit intențiunea joșnică a guvernului de a introduce votul plural, a manifestat un protest viu și energetic. — Oratorul însăși apoi drepturile și datorițele cetățenești; îndeosebi dreptul de intrunire și de control. Îndeamnă apoi poporul ca să rupă cu păcatul vechiu de a neglija școlile, căci din aceasta urmează daune naționale incalculabile.

Al doilea orator a fost preotul local, dl Antoniu Băliban, care în termeni frumoși a explicat pe larg principiile sufragiului universal, precum și atentatul și nedreptatea, ce va urma din votul plural.

Dl protopop Vasile Pop după acestea propune și mulțimea, în mijlocul unei însuflețiri generale primește să se trimită o telegramă de omaj Monarhului, cerându-se votul universal.

În urmă dl Dr. Mihail Pop, avocat, vorbește despre activitatea dezvoltată de deputații noștri și propune ca clubului deputaților naționaliști să i-se trimită un salut de aderență.

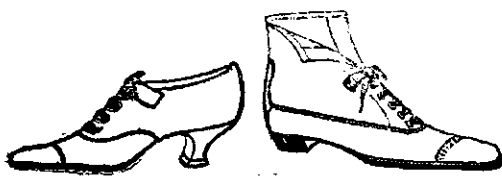
Să primește unanim.

După acestea dl Gheorghe Pop de Băsești declară adunarea de închisă, mulțumește poporului pentru însuflețirea și interesarea mare și pentru ordinea exemplară ce a manifestat și a invitat pe toți să-i fie oaspeți, ospătându-i cu mâncare și vin.

Spre seară ne-am depărtat cu toții înălțați în sufletele noastre și mai bogăți cu experiența, că poporul românesc e plin de vigoare națională și că e hotărât să ție piept urgiei șoviniste.

Szimonidesz și Raduch
pantofar

Kolozsvár, Vesselényi Miklós utca 4.

Își recomandă on. public din loc și provincie, marfa lor de prima calitate, care se bu- **ghete** pentru picioare cură de bună reputație. Fac **ghete** bolnave, mai departe **ghete moderne de copii, bărbai și dame din cel mai bun material și cu prețuri moderate.**

.. Pentru comande din provincie rugăm să ni-se trimită de model o ghiață veche ..

Adunările din Alibunari și Petrovaselo.

— Raport special. —

Ziua de 19 Octomvrie (1 Noemvrie) a acestui an a fost o zi mare și însemnată — zi de care o să vorbească și copiii copiilor noștri — pentru românii din Petrovaselo, vrednici fii ai neamului nostru și urmași ai grănicerilor.

În această zi de sărbătoare națională însuflețirea cea mai curată, cea mai neprihănită, pe mii de suflete chinute, pe mii de mucenici neresplățiți ai străbunei glii într'o clipă, într'o singură clipă i-a schimbat... lumina din ochii lor a fost mai vie, a fost atât de vie, că a slobozit schintei... fulgere... flacări mistuitoare de însuflețire, inima lor a bătut cu putere, cum poate că n'a mai bătut vre-odată; fețele lor, arse de soare și bătute de vânt, acele fețe aproape zilnic îngândurate, posomorâte s'au schimbat, au luat altă înfățișare, au fost senine ca cerul curat; au fost malestoase.

Mulțămită, cea mai fierbinte mulțămită își aducem Ție, Bunule Părinte Ceresc, că Ne-ai făcut părtași de o așa zi!...

La inițiativa dlui Dr. Alexandru Birescu, adv. în Panclova, s'a hotărât convocarea a două adunări populare în comunele Satu-nou și Petrovaselo, punându-se termen pe 1 Noemvrie a. c. st. n. și când să se protesteze în contra proiectului de lege electorală a ministrului de interne. Comuna Satu-nou se ține de cercul Panclovei, iar Petrovaselo de cel al Alibunariului.

În urma acestei hotărâri demne și frumoase, s'a făcut la pretura din Panclova și Alibunariu pașii de lipsă, ca ținerea acestor adunări să se ia la cunoștință. Cea din Petrovaselo a fost luată, cea din Satu-nou însă nu, din motivul, că locul designat pentru ținerea adunării fiind în apropiere de biserică sârbească și fiind zi de Duminică, serviciul divin ar fi conturbat. În contra acestei hotărâri nedrepte s'a înaintat apel, dar totodată despre oprire s'a trimis și telegramă Maiestății Sale. Astfel, tot pe aceea zi s'a hotărât ținerea unei adunări în comuna Alibunariu, care încă a fost permisă.

Ca succesul moral al acestor adunări, să fie desăvârșit, și ceea ce neuitate să rămână, a fost rugat dl deputat Coriolan Brediceanu să vină la noi.

»Francia Bănatului« a ascultat rugarea noastră și a grăbit să vină la frații săi dela marginea graniței.

Cea dintâiu adunare s'a ținut în Alibunariu, înainte de amiază la 11 ceasuri, și a fost cerțată de aproape 1000 suflete. Din împrejurări sanitare n'am participat la această adunare; mi-s'a spus însă, că rezultatul ei moral n'a lăsat nimic de dorit.

A vorbit dl deputat Brediceanu și dl avocat Dr. Petru Penția din Panclova, care între altele a spus poporului, că întotdeauna, cu sfințenie să-și aducă aminte de vorbele de aur ale dlui deputat Brediceanu, și întotdeauna numai amăsurat învățăturilor și poveștelor înțelepte și frățești auzite dela el să-și pună cuvântul, când trebuința va cere aceasta.

La adunarea din Petrovaselo am avut fericirea să iau parte, și astfel sunt și în poziția s'o și descriu în întregime.

Încă dela 1 ceas după amiază, petroviceni, în haine de sărbătoare, au început să se adune în piață, lângă mareașă lor biserică. La jumătate la 2 ceasuri, vre o 25 flăcăi, toți nași ca bradul, pe cai luți, ca focul și împodobiți cu pitoreștile cilime bărbătești, apoi opt trăsuri cu țărani, în frunte cu de toți iubitul părinte Ioanichie Neagoe au împințat la hotarul comunei pe dnul deputat Brediceanu, ce venia dela Alibunariu, însoțit de mai mulți inteligenți și țărani. Când ne-am întâlnit pe drumul de țară, un puternic »Să trăiască!« au izbucnit din piepturile celor de față.

Ajunși la Petrovaselo, la locul adunării, aproape 2000 țărani ne-au așteptat, văzduhul s'a cutremurat de strigătele: »Să trăiască domnul Brediceanu!«

La jum. la 3, constituindu-se adunarea, într'un

glas și cu însuflețire mare s'a aclamat de președinte al adunării părintele Neagoe, iar de notari dl Petru Stoica, directorul »Sentinelei« și dl preot-capelan C. Dimian.

Păr. Neagoe, cu vocea s'a duloasă, a explicat celor adunați, scopul adunării, a vorbit la inima tuturor, îndemnându-i să-și lubească limba, neamul, patria; întotdeauna să fie români buni, adevărați și declară apoi adunarea de deschisă. Vorbirea păr. Neagoe, ascultată cu mare plăcere și bucurie, a fost cele dintâiu schintei ale însuflețirii poporului. A luat apoi cuvântul domnul avocat Dr. Alex. Birescu și cu argumente zdrobitoare, cu dovezi neresturnabile, a arătat ce intențiuni are contele Andrassy, cu proiectul său despre votul universal. Această vorbire a fost flacărele însuflețirii poporului, care mai în toată clipa strigă: »Așa e!«, »Bine zice!«, »Toți să avem vot!«

După vorbirea dlui Dr. Birescu a urmat momentul cel mai înălțător; a început să vorbească »francia Bănatului« dnul deputat Coriolan Brediceanu.

Și a vorbit »francia Bănatului«, a vorbit cum numai el știe. Aceasta vorbire neîntrecută a fost ca valurile mistuitoare a focului; din mulți ochi a scos lacrimi; a capilvat pe toți. Însuflețirea poporului a fost la culme; ea e de nedescris.

În strigăte detunătoare de »Să trăiască!« a sfârșit dnul deputat Brediceanu, când primindu-se unanim rezoluția cetății, păr. Neagoe, în cuvinte alese, cuminte și îmbărbătore ia luptă pentru drepturile noastre, mulțămeste dlui Dr. Birescu și mai cu seamă dlui deputat Brediceanu, tot așa și celor de față și închide adunarea.

Observ, că amândouă adunări au trimis câte o telegramă Maiestății Sale. Observ și aceea, că din Satu-nou, încă au luat parte la adunare mai mulți inteligenți și țărani. Cinste lor!

Ca încheiere zic: Trăiască păr. Neagoe, dnul Dr. Birescu și dnul Brediceanu, eroii zilei amintite, cari cu vorbirile lor, au însuflețit și încălzit, pentru sfânta noastră cauză, mii de inimi; în sfârșit să trăiască și bravii petroviceni!

Adunări populare în Bihor.

— Raport special. —

După cum s'a fost anunțat în unul din nr-ii trecuți ai acestei foi, Duminică în 1 Noemvrie n. s'au ținut mai multe adunări populare în B-hor.

Prima adunare s'a ținut în *Feleheiu*. Popor mult, adunat nu numai din loc, dar și din împrejurime. Adunarea o deschide la orele 11 și jumătate, parohul local Nicolau Popa, care prin scurte cuvinte salută poporul adunat. Se alege comitetul adunării președinte dl Nicolau Popa, de notar C. Cosma.

Vorbește dnul N. Vékony despre votul universal și stările triste în cari suntem azi.

Urmează dnul E. Sibilani. Vorbește despre originea neamului nostru, greutățile ce le-a străbătut poporul, în decursul veacurilor până azi, exprimându-și nădejdea, că precum în trecut așa și azi vom rezista tuturor furtunilor ce or să treacă peste neamul românesc. Propune să se facă școală de adulți și face propunerea să se trimită adresă omagială către M. Sa. De încheiere vorbește dnul N. Popa mulțămind oaspeților pentru ostenețele lor.

La ora 1 se începe adunarea în com. *Cherui*. Se purcede la constituirea adunării, de președinte este aclamat părintele Florian Groza, de notar C. Cosma. Dnul F. Groza deschide adunarea salutând oaspeții. Întâiu orator dnul Vékony, vorbește mai pe larg despre nedreptățile ce le fac cărmulitorii acestei țări, naționalităților. Vorbește apoi despre votul universal și încheie cu dorința ca să se trimită adresă omagială Maiestății Sale.

Urmează dnul E. Sibilianu. D-sa vorbește la înțelesul poporului despre relele ce bântuie poporul nostru, cari sunt piedecile înaintării noastre, apoi despre limba noastră românească, despre votul universal și încheie aducând laude

deputaților noștri. De încheiere vorbește dl F. Groza.

La orele 3 și jumătate se ține adunare în comuna *Alpori* în fața unui popor numărös. Se constituie comitetul adunării. De președinte este aclamat părintele P. Popa, iar de notar I. Murta.

Vorbește dl Nicolae Vekony, despre sărajul universal, despre drepturile ce trebuie să le avem și să le primim ca fii acestei patrii, istoricele lupta deputaților noștri, cari cu zăul cel mai neobosit au luptat și luptă pentru drepturile noastre.

La apoi cuvânt dl Eugen Sibian. D-sa face asemănare între traiul de acum și din trecut al poporului nostru. Schițează situația politică, îndeamnă poporul să-și trimită copiii la școală, și caracterizează cu multă însuflețire despre atitudinea vrednică și bărbătească a deputaților naționaliști.

Vorbește apoi părintele Petru Popa. Arată nedreptățile guvernului care aduce legi ce să ne restrângă drepturile noastre. Face atent poporul ca de aici înainte să-și tragă seama cu cine votează la alegeri. Citește o adresă omagială ce se trimite M. Sale.

De încheiere părintele T. Popa, un harnic preot din Alpor, în numele poporului mulțămeste oratorilor pentru sfaturile date poporului, mulțămeste poporului, că s'a adunat în număr atât de frumos și ridică adunarea.

Din România.

DI Perlețeanu, avocat al ministerului industriei și comerțului, a fost însărcinat și cu postul de șef de cabinet al d-lui ministru Al. Djuvara.

În *Craiova* s'a constituit un comitet de inițiativă pentru ținerea unui meeting naționalist în sala Belle vue.

Din acest comitet, compus din bărbați politici ai tuturor partidelor, fac parte și domnii I. At. Miteșcu, N. T. Popp, N. P. Romanescu, Nae Guran, I. Plessia, Iuliu Tâlpeanu, Iulian Vrăbiescu și alții.

„Doljul“ scrie în privința asta: Astăzi la ora 3 p. m. comitetul de inițiativă pentru ținerea unui meeting național în Craiova s'a întrunit din nou în sala de bibliotecă a palatului de justiție luând în desbateri și a redactat moțiunea ce va citi la ziua întrunirii.

Au luat parte la desbateri d-nii I. Miteșcu, N. P. Guran, I. Vrăbiescu, P. Chișu, Ciocazan, Tâlpeanu, Aug. Pasiacov, Columbeanu, Murgășeanu, P. N. Georgescu, N. Popilian, M. Drăgănescu, Metzulescu, Giulescu, Chiurtu, Sgoanță, N. Constantinescu, Iancu Periaianu, G. Radulian, etc. Desbaterile au durat 2 ore.

Oratorii ce vor lua cuvântul la întrunirea ce va avea loc sunt: D-nii N. Pop, I. Miteșcu, N. P. Guran, P. Chișu, C. Ciocazan, N. Popilian, Tâlpeanu, P. N. Georgescu, Iulian Vrăbiescu, N. Murgășeanu, Marius Metzulescu.

În contra superstițiilor. Comisiunea instituită de sf. Sinod, sub președinția P. S. Atanasie, Episcopul Râmnicului-Noul-Severin, să facă un raport asupra sărbătorilor pe care le țin din superstiție țărani, având în vedere că sătenii din diferitele localități ale țării țin încă și acum asemenea sărbători — după cum exprimă dl Spiru Haret, ministrul instrucției — a opinat:

Pentru că aceste fapte măresc sărăcia populației rurale, sf. Sinod este rugat să dea o enciclică în toată țara pentru vestezirea acestui abuz, amintind, totodată, și sărbătorile pe cari sunt dator să le țină creștinii. Intrucât privește acțiunea preoților în combaterea acestui abuz, comisiunea este de părere a se pune preoților în datorire să sătăiască pe săteni în toate prilejurile în biserică sau aiurea să nu mai ție sărbătorile păgânești. Preoții vor fi ținuți să raporteze activitatea desfășurată de ei spre stărpirea acestui rău și dacă enoricoșii i-au ascultat și în ce măsură.

Toate damele se facideal de frumoase prin efectul bun al
CREMEI MAKOI-IDEAL
care adeverește nenumăratele crisori de mulțumită.
Face să dispară roșăța feței, pistruiile, petele de ficat și toate necurătențiile pielii.

Prin folosirea cremei Ideal ajungem să avem o față curată, fragedă, catifelată și fină! De aceea vă rugăm ca la comandă să ne scrieți precis dacă fața e grasă sau uscată.

Se capătă numai la însuși fabricantul:
KUDAR LAJOS Szent László. gyógyszertár — — Makó Ujváros — —

— 1 borcan de cremă Ideal 1 cor. —
Pudra Ideal 1 cor. Săpun Ideal 70 al.
Comandele prin postă se satisfac repede și punctual.
Preparatele medicale și chimice au fost premiate în expoziția științifică internațională din 1879 cu medalia de aur, cu crucea de merit franceză și cu diploma de distincție.

Preoții cari nu vor ține seamă de aceste hotărâri vor fi opriți dela slujbă dela o lună până la două luni, pierzând totodată și leafa pe tot timpul cât vor fi opriți.

Răspuns „Gazetei“.

Mai zilele trecute am publicat un articol despre mișcările noastre, ale redacțiilor românești, cari se luptă nu numai împotriva presei adversare firești, ci ajung în neplăcuta situație de a fi și între dănsle polemici cari mistuie nervii și împiedică o luptă mai concentrată pentru lămurirea greutăților comune celor de sub același drapel.

Probabil pentru a învedera adevărul scriselor noastre, confrății dela Brașov au început o serie de articole pe tema ce am sulevat.

Cunoaștem pana care-i scrie și constatăm, că pe când noi am căutat să fim domoli și obiectivi, autorul noii serii face personalități și reduce totul la următoarele:

»Constatăm a) că directorul actual al »Tribunei« scrie amar cu protopopul din Cluj încă de pe când acesta i-a luat locul la »Tribuna« cea veche din Sibiu, b) că de pe atunci se datează marea lui dușmănie și față cu celalalt conducător al grupului dela banca »Economid«, care l-a fost demascat, că în ascuns țineă conventicule cu falșosul Ieszenszky și că umblă cu doi bani în trei pungi«.

Dacă n'am ține să dovedim prin fapte că ne place concordia și frăția, am putea să răspundem și noi prin o serie de articole. Nu credem însă folositor pentru cauza națională să ne pierdem vremea cu discuțiuni oțioase, ci trecem la ordinea zilei, mărginindu-ne la o simplă declarație: tot ce se scrie despre persoana directorului nostru nu sunt de cât insinuări perfide, cari nu pot fi crezute de nici un român serios și regretăm că »Gazeta« își umple coloanele cu astfel de minciuni.

Din străinătate.

Alegerile din America. Astăzi se alege în mod virtual, viitorul șef al statelor unite ale Americii.

Alegerea de azi nu e a președintelui însuși, ci a delegațiilor cari vor vota în Decembrie, mandatul acestor delegații fiind însă imperativ, votul de azi al poporului ne va spune cine dintre candidați va fi președinte al republicii americane în perioada 1909—1913.

Lupta cea mai importantă se dă între partidul republican și cel democrat; celelalte grupări cari și-au ales candidații lor, nu se pot alege din lupta de azi, decât cu prevederi asupra mersului ideilor lor.

Partidul independent al cărui șef este Hearst, miliardarul demagog, cum i-se zice, are nelămurite șanse de izbândă a candidatului său Hlgen.

Partidul socialist, al cărui candidat, Debs, duce o campanie iscusită, se bucură de o popularitate mai mare, dar tot nelămurită spre a putea crede că va reuși. În sfârșit, dl Watson, candidatul popular, — e momentul să zicem — se bucură de prea puțină popularitate.

Sistemul electoral nu e uniform în toate statele. Fiecare stat alege atâția delegați, câți reprezentanți are la congres.

Cu vre-o două trei luni înainte, rezultatul alegerii pareă nelămurit. Protectoratul dlui Roosevelt, de care se bucură candidatul republican Taft, a devenit de vre-o trei săptămâni un pericol pentru izbândă republicană.

Baza alegerilor e aceeași pentru ambele partide, situația politică e atâta de limpede, încât nimeni nu va putea să se dea înlături față de reformele economice provocate de dominația marilor syndicate capitaliste. E nevoie de o reglementare a trusturilor, de moderație a protecționismului și a tarifului Dingley.

Acuma rămâne să știm, cine va fi preferat pentru ducerea la bun sfârșit a acestui program.

Taft, ale cărui însușiri administrative sunt cunoscute, sau Bryan, care se bucură de alte numeroase însușiri, apreciate de mare parte din cele 15 milioane de alegători?

Criza orientală.

Serbia avertisată.

Se telegrafiază din Belgrad: A făcut o penibilă impresie asupra populației vizita ambasadurilor, rus și englez, la ministerul de externe, cari au solicitat dela guvernul sârbesc măsuri, ca atitudinea provocatoare față de Austro-Ungaria să contenească. Spiritele sunt mult deprimite, deoarece intervenția ambasadurilor lămură că prințul Gheorghe n'a obținut la Petersburg așteptatele promisiuni.

Atentat împotriva monitoarelor.

Un ziar local din Szabadka aduce vestea senzațională, că Sâmbătă noaptea un atentator sârb a încercat să arunce în aer detașamentul de monitoare ce circulează pe Dunăre în preajma Belgradului. Sârbul se cheamă Malusevici și a fost prins în momentul când puneă ecrasitul exploziv la coasta monitorului. Malusevici a fost transportat Duminecă la Petruvaradin.

Rusia și independența Bulgariei.

Intr'un articol de fond, cu data de 19 Octombrie, ziarul »Vecerna Posta« din Sofia, arată relațiile de prietenie ce există între Rusia și Bulgaria, relații de prietenie susținute prin înrudirea de rasă, și prin vechea recunoștință a slavilor balcanici pentru Rusia liberatoare și sfântă.

În mesajul tronului, regele Ferdinand stăruie asupra punctului că Bulgaria trebuie să se sprijine pe Rusia pentru recunoașterea independenței sale. Dar nu poate înțelege din politica lui Iswolski prin călătoria sa în Europa, cari sunt adevăratele intențiuni ale Rusiei, cu ocazia jubileului de 2 ani de domnie al regelui Ferdinand, singură Rusia a fost aceea care a îndemnat pe bulgari, ca să fie gata pentru neatârănare. Și tocmai acuma spune ziarul, Iswolski propune ca în conferința europeană Bulgaria să-și răscumpere prin bani independența sa.

Viitoare omagii aduse împăratului.

Se asigură că în cursul lui Noembrie o mare deputațiune de croați catolici din Bosnia va pleca la Viena ca să prezinte suveranului omagii și să mulțamească pentru anexare.

Azi au sosit aci ultimele trupe de infanterie austriacă din sangiac cavaleria și artileria sunt încă pe drum.

Relațiile turco bulgare.

După cele ce spun ziarele, ministrul comerțului, armeanul Nuradungian a fost numit delegatul Turciei pentru negocierile cu delegații bulgari. Consiliul de miniștri a discutat ieri care va fi baza negocierilor cu Bulgaria.

Care sunt pretențiile Turciei.

»Sirai-Iomet«, un ziar oficios al guvernului, propune ca Bulgaria să dea Turciei o despăgubire de 15—20 de milioane de lire turcești. Ziarul mai adaogă că Bulgaria prin aceasta ar fi scutită de războiu care ar costa cu mult mai mult.

Impresia mesajului regal bulgar la Constantinopol.

Mesajul a produs o impresie favorabilă aci. Poarta e mulțumită de modul cum regele atinge politica externă. Se crede că se va ajunge la o înțelegere. În acest caz eventualitatea unui războiu se exclude.

Chestia Dardanelor.

»Novoje Vremja« publică o telegramă pe care ambasadurul Rusiei la Londra a trimis-o guvernului din Petersburg. După această telegramă guvernul englez e gata să rezolve chestia Dardanelor după dorința guvernului rusesc. În programul conferinței nu poate însă intra această chestie, deoarece guvernul englez nu este pregătit pentru aceasta.

Prințul Alexandru al Serbiei plecând din Rusia.

Mare senzație a produs știrea că prințul Alexandru, fratele mai mic al prințului moștenitor al Serbiei, care servea ca ofițer în armata rusă, se căsătorise în Petersburg și s'a întors la Belgrad.

Adunări învățătoresști.

Despărțământul Blaj al reuniunii învățătorilor gr. cat. din arhidieceza de Alba-Iulia și Făgăraș în înțelesul paragrafului 21 din statute își va ține adunarea de toamnă la 8 Noembrie st. n. la 7 ore a. m. în școala gr. cat. din Glogoveț comitatul Târnavă-mică la care se invită cu toată căldura toți membrii fondatori, ordinari și ajutători, domnii preoți în calitate de directori, precum și toți cari doresc binele și înaintarea învățământului nostru popular pe lângă următorul program:

1. Participarea în corpore la serviciul divin la 7 ore a. m.
 2. Deschiderea adunării prin președinte.
 3. Constatarea membrilor prezenți.
 4. Citirea și verificarea protocolului luat în ședința adunării de primăvară—1908.
 5. Prelegere practică, de Visentea Frățilă inv. Glogoveț.
 6. Aprecierea prelegerii practice.
 7. Incasarea taxelor vechi și nouă.
 8. Raportul casarului.
 9. Raportul bibliotecarului.
 10. Dizertațiune de unul dintre d-nii Constantin Barna, Ioan Barna și Ioan Biriș.
 - 11; Aprecierea dizertațiunii.
 12. Alegerea aior 3 comisiuni: a) pentru examinarea raportului casarului; b) pentru examinarea raportului bibliotecarului; și c) pentru înscrierea de membrii noi.
 13. Raportul comisiunilor alese sub p. 12 a) b) și c).
 14. Raportul examenelor de pe anii 1906/7 și 1907/8 școl. citit din partea comisarilor Iosif Marian, Nicolae Frățilă și Alexandru Hornariu.
 15. Însinuare la dizertațiune pentru adunarea de primăvară.
 16. Designarea localui pentru adunarea de primăvară.
 17. Alegerea unei comisiuni pentru verificarea protocolului luat în ședința aceasta.
 18. Eventuale propuneri.
 19. Închiderea adunării prin președinte.
- Cergăul-mare, la 21 Octombrie 1908. Demetriu Ban, președinte. Iosif Marian notar.

Despărțământul protopopesc Buteni își va ține adunarea de toamnă Sâmbătă la 1/14 Noembrie a. c. în comuna Boros-gebiș în școala învățătorului Patriciu Covaciu, la care toți membrii și binevoitorii școlii sunt poștiți a participa. Programa:

1. Participare la chemarea Duhului sfânt la orele 8 dimineața.
 2. Aziutare la prelegerile învățătorului Patriciu Covaciu.
 3. Cuvântul de deschidere.
 4. Constatarea membrilor prezenți.
 5. Reflexiuni asupra prelegerilor.
 6. Executarea concluzelor adunării generale.
 7. »Cultura noastră« dizertațiune de L. Dablea.
 8. Propuneri și interpelări.
 9. Fixarea localui și timpului proximei adunări.
 10. Autenticarea protocolului.
 11. Încheiere.
- Bodești, 16/29 Octombrie 1908. Nicolau Boșcaiu președinte.

NOUTĂȚI.

ARAD, 4 Noembrie n. 1908.

— La temniță. Înalta Curie regească a osândit pe preotul Ioan Popovici din Bârzava, la 14 zile temniță de stat și 50 coroane amendă, pentru »agitație« ce ar fi săvârșit cu prilejul unei măsurări în hotărul satului, când spusese poporului simplu numai atât: să nu dea mână de ajutor comisiiei, care venise din Arad la Bârzava.

Sentința face cu atât mai mare senzație, cu cât tribunalul din Arad achitase pe dl Popovici de acuza de agitare și-l osândise numai la 100 coroane pentru transgresiune contra autorităților, iar Tabla din Oradia aprobase și ea sentința.

Se vede însă că Înalta Curie s'a simțit datoră să fie dânsa mai zeloasă, când

vorba e de — apărarea »nației« și pedepsirea — agitatorilor valahi!

— **Hotărârile delegațiilor.** Ziarul „Die Zeit“ anunță că hotărârile delegațiilor vor primi sancțiunea probabil în 5 ori 6 Noemvrie. Incutând după aceasta vor apare în monitorul oficial ordinațiunile despre sistemizarea soldei ofițerilor.

— **Dela Opera din Arad.** Luni și Marți seara, publicul aradan a putut să se delecteze ascultând două dintre cele mai celebre opere, pe Aida și Carmen. Amândouă serile au fost un triumf pentru tenorul cavalier Ferrari, care a cântat în mijlocul entuziasmului ce singur a produs. Cu prilejul acesta a cântat și d-na Fodor, dela Opera din Budapesta, cărei coreligionarii săi, publicul covârșitor al teatrului din Arad, i-a făcut de altfel o caldă primire. D-na Vlachasz, atât în Aida cât și în Carmen, a fost bine, iar d-șoara Zalo în opera Carmen, deși avea rol secundar, totuși s'a distins prin jocul ei. Corurile au fost foarte slabe.

— **Concertul Ferrari-Rossi.** După cum am anunțat tînărul Ferrari dela opera din Arad și Rossi, bariton-concertist, cunoscut și apreciat în cercurile filarmonice din Viena s'au întovărășit pentru a da mai multe concerte în Ungaria și Transilvania. După concertul din Neoplanta a urmat Sâmbăta trecută, concertul din Seghedin despre care „Szegedi Híradó“ scrie următoarele: „Eroii serii au fost cavalerii italieni Ferrari tenorul eroic și Rossi, baritonist cântăreț la opera regală. Atât în piesele ce a cântat fiecare separat, cât și în dueturile admirabile ce au executat, publicul i-a aplaudat cu frenezie. Tenorul metalic a lui Ferrari și baritonul catifelat, cald și cuceritor a lui Rossi, s'a furișat în sufletul publicului care la sfârșit abia se îndura să părăsească sala. Sperăm că ei vor mai veni pela noi, să ne delecteze“.

Un alt ziar din Seghedin, „Szegedi Napló“, scrie despre Ferrari următoarele: „În fine, se urcă pe scenă cavalerul Ferrari a cărui apariție eră așteptată cu încordare. Tenorul acesta italian, cu fața brună și interesantă, este un excelent tenor eroic, a cărui voce în registrele de sus, are un admirabil sunet. El a cântat din Wagner, Puccini, Mayerber. E o apariție cuceritoare, are mult din temperamentalul cântărețului italian invidiat. Dintre artiștii care au concertat, fără îndoială că el este mai de preț și a avut succesul cel mai mare“.

— **Logodnă.** Dl Petru Cipon, teol. abs. Inv. în Lunșoara și d-ra Mărioara Filip din Achiș (comit. Sălaj) logodniți.

— **Avansări în armata comună.** Cu ziua de 1 Noemvrie au fost avansați la grade mai înalte următorii ofițeri și funcționari militari români:

De maior: Căpitanii de cl I a: Victor de Moga dela regimentul de infanterie Nr. 101, permutat la regimentul de infanterie Nr. 39 și Basiliu Popa, comandant de plată (Platzkommandant) în Cluj.

De căpitan cl. I: Căpitan de clasa II-a Demetriu Bardoș, dela regimentul de infanterie Nr. 5.

De căpitan cl. II: Locotenentii: Spiridon Bolta, la bat. de pioneri Nr. 3; Constantin Popovici, la reg. de inf. Nr. 33; Silviu Pațija, la reg. de inf. Nr. 50 și Corneliu Frențiu, la regimentul de infanterie Nr. 64.

De locotenent: Sublocotenentii: Ioan Popovics (?) dela reg. de inf. nr. 75, permutat la reg. de inf. nr. 23; Virgil Madincea, la reg. de inf. nr. 50; și Ioan Maniu, la reg. de art. nr. 17.

De sublocotenentii: Cadeții și aspiranții de ofițer: Anrel Bosicariu, la bat. de vânători nr. 28; Iuliu Idvorjan, la reg. de inf. nr. 44; Ioan Munteanu, dela reg. de inf. nr. 61 permutat la reg. de inf. nr. 64; Constantin Streoulia, la reg. de inf. nr. 31; Kamillo Roska, la reg. de inf. nr. 43; Emanuil Popovits, la reg. de inf. nr. 48; Ioan Cloaje, la reg. de inf. nr. 5; Ioan Vătășan, la reg. de inf. nr. 43 și Ioan Burda, la reg. de art. nr. 23.

În statul numit de armată (Armeestand) au avansat de căpitan cl. II-a: Locotenentii: Adolf Bassaraba atașat corpului al 9-lea de armată și Albert Romoșan, la județul superior militar. De locotenent-auditor: Locotenentul Aaron Suciu, dela regimentul de inf. Nr. 62, permutat la județul de garnisoană din Timișoara. De medic reg. cl. II-a: Medicul superior (Ober-

arzt) Iuliu Moldovan, la reg. de inf. Nr. 32. În bransa registraturii militare: De oficialde registr. militară de cl. I: oficialul de registratură mil. de cl. II-a Ioan Roman, atașat corpului de armată nr. 2. În statul de rezervă: De locotenent: Sublocotenentul Iuliu Gomboș, la bat. de vânători nr. 19.

— **Știri artistice.** D. I. L. Caragiale, sosit zilele acestea dela Berlin la București, are o piesă de teatru gata. Ceva mai mult, noua piesă a domnului Caragiale va fi prezentată domnului director al Teatrului Național, și în curând se vor începe repetițiile.

Se crede că cel mai târziu în Ianuarie, piesa dlui Caragiale se va reprezenta.

— **Dela universitatea din Cluj.** Dl Sever Dan a dat Sâmbătă cu succes examenul pentru doctoratul în științele politice la universitatea din Cluj.

— **Teatru românesc în Brașov.** Comitetul filial din Brașov al societății pentru fond de teatru românesc va da Sâmbătă, în 7 Nov. n. o reprezentație teatrală în sala Redutei. Se vor juca comediile: „Băi de mare“ și „Un leu și un zlot“. Amănunte în numerii viitori.

— **Dela curtea regească spaniolă.** Ziarul spaniol „Correspondancia de Espana“ aduce știrea că regina spaniolă e din nou gravidă. Părechea regală mai are doi copii, unul, moștenitorul de tron, care s'a născut la 10 Maiu anul trecut, iar celalalt la 22 Innie a. c.

— **Brevet princiar.** Presa europeană a anunțat că principele de coroană al Germaniei — Kronprințul, cum i-se spune în termeni obișnuiți, — a obținut un brevet de invenție, pentru niște butoni dublii de manșetă și faptul a produs oarecare impresie, deoarece a pus în evidență aptitudinile comerciale, cari nu puteau fi bănuite la fiul unui împărat atât de belicos.

Textul brevetului de invenție a fost publicat, acum de curând, în Monitorul Oficial al imperiului german și are cuprinderea următoare:

„44 a W. 30—139, butoni dublii de manșetă. Wilhelm, Kronprinț al Germaniei și Prusiei, Alteță Imperială, Potsdam, 11 Iulie 1908“.

— **Marele duce de Luxemburg în agonie.** Starea mare ducelui Wilhelm al Luxemburgului s'a întors spre rău. Anul trecut a fost atins de apoplexie și de atunci zace bolnav în castelul Hoherburg lângă Töiz. Din cauza că marele duce are șase fete și nici un copil care să-i urmeze, camera din Luxemburg a schimbat constituția, inarticulând dreptul ca și femeile din casa domnitoare să poată urmă la tron. Astfel după moartea marelui duce va urmă pe tron fiica sa mai mare princesa Maria, care acum are vârsta de 14 ani.

— **Navigația aeriană.** Dirigiabilul militar condus de maiorul Moziz și de căpitanii Crocco și Ricaldoni a plecat, Duminecă la 11.15 din Briciano, a sosit la Roma, a trecut peste piața de arme la o înălțime de 200 metri. Dirigiabilul avea o înălțime de aproximativ 50 klm. pe oră. Ajuns deasupra capitolului, a virat complet mergând din nou deasupra locului de exercițiu și îndărăt la Bracciano unde a sosit cu bine la 1.35 după amiază.

Chartres. — Blieriot a trecut dincolo de Ardenay, monoplanul a suferit două stricăciuni, aviatorul le-a reparat și a continuat drumul și s'a întors la locul de plecare, făcând 14 kilom. în 11 minute.

La Mourmelonlegrand, Farman a câștigat cu ușurință premiul de înălțime.

— Aviatorul Blieriot a înălțat Duminecă la 2.50 p. m. monoplanul său, zburând în direcțiunea localităților Artenay, Loiroi.

— **O domnișoară de religione românească,** studiată în școală națională, inteligentă, plăcută, econoamă bună și cu parale etc., e rugată a inițiativa pe lângă părinți, rudeni și cunoscuți, ca numai dela tînărul comerciant român F. A. Degan din Fiume (Poșta) nr. 163 să cumpere cafes, tea, etc. și bomboane. El locuiește în via Andrássy nr. 21 și are telefonul nr. 945. Mărfurile lui sunt proaspete, mai fine și mai ieftine decât la oricine și el le trimite francat și vămuit în pachete postale de 5 kg. Epistolele scrise curat românește să se adreseze la susnumitul comerciant, care trimite și prețnerent românește gratis. Sunt binevăzute cocoanele și doamnele.

— Prin efectul miraculos al cremei „Aranka de Mintseck“, orice damă se face frumoasă ca 'n bota. Prețul unui borcan 1 coroană, borcan mai mare în loare roză 2 coroane. Săpun „Aranka“ 70 ct., apă de spălat „Aranka“ 1 cor., pudră „Aranka“ 1 cor., mare 2 cor. Cîne dorește să aibă un păr frumos blond să folosească apa de păr „Aranka“. 1 sticlă 1 cor., una mare 2 cor. Cui îi încărunțește părul să folosească regeneritorul de păr 1 sticlă 2 cor. Se pot căpăta numai la laboratorul: laboratorul chimic Mintsek Géza. Kepekemétt.

Mulțămită publică.

Tuturor cunoscuților și amicilor, cari din incidentul decedării și înmormântării mult iubitei și neuitatei noastre fetiță Florica, prin exprimarea condoleanței și participarea la înmormântarea ei, au contribuit la alinarea durerilor noastre familiare, pe această cale venim a le aduce adâncă noastră mulțămită.

Arad, 4 Noemvrie n. 1908.

G. Popovici, protopop,
as. ref. și familia.

Economie.

Negocierile României cu Austro-Ungaria „Pester Lloyd“ arată cum merg negocierile, 16 (29) Joi.

Delegații români au cerut un contingent nu mai mare decât al Serbiei.

Vineri eră vorbă să răspundă delegații austro-ungari și dela cifra lor atárnă dacă se vor um negocierile ori se vor întrerupe. Se știe că nu dat răspunsul.

Dl Em. Porumbaru a fost Duminecă la Budapesta, urde a avut întâlnire cu Aehrenthal, ca a arătat dorință de a se ajunge la înțelegere.

Ziarul spune că în România agrarii fac presiuni asupra guvernului ca mai bine să nu încheie convenție decât să facă o convenție vătămătoare țării!

Ca și cum ar mai fi nevoie de presiune! Guvernul ar cădea, dacă România n'ar primi concesuni echivalente cu cele făcute Serbiei. Agrarii austriaci sunt și mai înverșunați decât cei din Ungaria.

Românii arată că dând Austro-Ungariei clauza națiunii celei mai favorizate, îi fac concesii destulătoare pentru a căpăta cel puțin îndolul contingent cât Serbia.

Acți e și afirmarea că guvernul român ar trebui să se retragă, dacă ar căpăta numai cât Serbia și că partidul ce ar veni la putere ar fi mai pretențios (?)

Mai e vorbă de partea tehnică a convenției teritoriale, dar asupra acesteia s'ar înțelege.

*

„Die Zeit“ scrie că până acuma nu s'a de bătut chestia contingentului de vite tăiate ce România ar avea a exporta în Austro-Ungaria. Dar i-se va face astfel de concesii și cât de îndelung se va vedea. Dar, ori în ce caz, aceste concesii trebuie să fie așa fel, încât să poată găsi graț convenția înaintea majorității foarte agrare a parlamentului.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 3 Noemvrie 1908.

INCHEIEREA la 1 ORĂ și jum.:

Grâu pe Oct. 1908 (100 klg.)	24.80—24.82
Săcară pe Oct.	20.—— 20.02
Cucuruz pe Malu	15.10—15.12
Ovăz pe Oct.	17.08—17.10

Prețul cerealelor după 100 klg. a fost următorul:

Grâu nou	
De Tisa — — — —	23 K. 60—25 K. 10
Din comitatul Albei —	23 > 40—24 > 65
De Pesta — — — —	23 > 45—24 > 70
Bănățenesc — — — —	23 > 50—25 > 10
De Bacica — — — —	23 > 50—25 > 10
Săcară — — — —	19 > 70—19 > 85
Orzul de nutreț, cvalit. I.	16 > 05—16 > 20
> de cvalitatea II.	15 > 70—15 > 90

Redactor responsabil Constantin Sava.
Editor proprietar George Nichla.

Cele mai bune mașini de cusut de azi sunt

PFAFF

Mersul ușor fără șgomot. Ediție de gust. Durabilitate fără seamăn. În întrebuințarea cea mai eficientă, cea mai practică pentru broderie artistică. Se pot căpăta în magazinul lui

Hammer Vilmos

Maestru de electricitate

Arad, Szabadság-tér 7. Telefon 96.

Prețul cărnurilor

Am onoare a aduce la cunoștința on. public că începând din ziua de azi, am scăzut prețul al cărnurilor:

Carne de vițel îngrășată:

1 kg. carne de vițel îngrășată partea dinainte 48 cr. 1 kg. carne de vițel îngrășată pentru supă 60 cr. 1 kg. carne de gulișă 56—60 cr. 1 kg. carne de friptură, rosbraten și pui de sus, pește alb 68 cr.

Carne de vițel bătrân:

1 kg. carne de vițel bătrân, partea dinainte 48—52 cr. 1 kg. carne de vițel bătrân partea dinapoi 64—68 cr.

Carne de vițel tânăr:

1 kg. carne de vițel tânăr partea dinainte 68 cr. 1 kg. carne de vițel tânăr partea dinapoi 88 cr.

Carne de porc:

1 kg. carne de porc 72 cr. 1 kg. cotlete de porc 80 cr. 1 kg. untură curată topită 68 cr. 1 kg. slănină 70 cr.

Solicitând părținirea onoratului public sunt

cu deosebită stimă:

George Farkas

Arad, strada Forray, (în casa lui Kristyory). Lângă magazinul de bere a lui Deutsch.

Chugyik Sándor, B.-Csaba

Fabricant de cimbale.

Pregătește cele mai bune

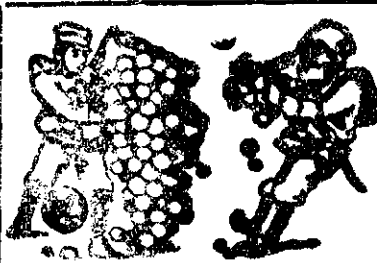
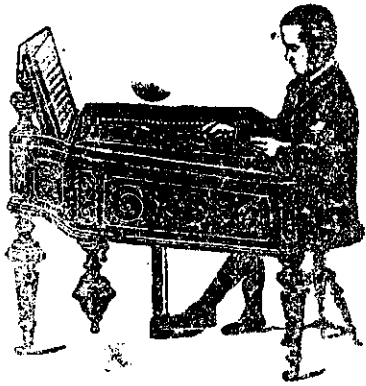
cimbale,

precum și

repararea tuturor instrumentelor

cu coardă

pe lângă garanție și prețuri moderate

Oltoiuiri de struguri

expediază, garantând de soi asortiment bogat, care de ani e recunoscut de priții și cei mai trainici:

Küküllőmenti első szőlőoltvány-telep

proprietar: **Caspari Frigyes, Medgyes 23. sz. (Nagyküküllő megye).**

== Poffiți și cereți prețuri curente ilustrate! ==

Din prețul curent se pot cere scrisori de recunoștință din toate părțile țării; și așa toți cei ce doresc să comande pot cere mai întâi informațiunile dela persoanele cunoscute așa verbal ca și în scris, despre încrederea ce pot avea în ferma de sus.

Alexandru Văleanu

magazin de mănuși, de bandaje și de pantofărie orthopedică. Sighetul-Maramurășului.

Piața principală (Főtér)

Beșici de gumă americane, beșici de pește — franțuzești. —

Prezervative femeiești, Ciorapi de gumă, suspenzoare, bandaje, mănuși, bandaje „Diana”, — irigatoare. —

Execut după comandă medicală ghetete orthopedice pentru picioare ori-cât de bolnave și dure. — roase. —

ANUNȚURI

primește administrația »Tribuna« pe lângă prețurile cele mai moderate.

Mare succes. Invenție nouă. Dintii susțin sănătatea

căci sub influința lor stau organele misturei, cari natural au înțirire asupra sănătății. Fiindcă sănătatea e mai scump tesaur din lume, de aceea vă recomand noua mea invenție, care nu e frază goală ci vă dă o probă sigură

cosmetical de dinți „Hófehér” a lui Nádler

care și cei mai neglijenți dinți îi curăță depărtându-le negreala sau gălbineala și face albi ca și zăpada

O singură experimentare adevărește, că „Hófehér” e mai bun ca praful, crema și pasta de dinți, că nu e în el praful care să frece, care se pune pe gingi și între dinți și ducând smalțul de pe dinți produce dureri de dinți și de gingi. Nu conține săpun, ca altele.

»Hófehér« e un lichid produs din sucuri de plante pe cale chimică, și are un gust plăcut.

Prețul unei sticle 1 cor. 50 fil., care ajunge 1—2 ani. Se capătă la:

Nádler Lajos

ARAD, în depozitul din **Andrássy tér 20,** Locul fabricii: **Varjassy József utca 32,** (casa proprie). **Sub scutul legii și patentat!**

GEYER HENRIK

Fabrică de tavane trestii, instalată cu mașini. **UJVIDÉK, str. Petőfi nr. 98.**

Recomandă în atențiunea arhitecților precum și în a publicului doritor de construcții fabricatele sale brevetate de **tavane de trestii** lucrate cu mașina. Fabrică: trestii de bolți de ori-ce lungime și de ori-ce soi, cojite sau necojite, precum și paravane și îngrădiri pentru grădini și pentru procători de cărămizi, împletituri dese de trestii pentru îngrădirea pomilor și a strugurilor. — *Furnisează mașini pentru orice fel de lucrări de trestii.* — Împletiturile mele de trestii sunt cele mai bune și executate în mod solid și nu se pot confunda cu alte mărfuri inferioare.

TUNNER CORNEL

industrie de marmoră și granit.

Telefon 856.

Telefon 856.

Jozsefváros, Hunyady ut 4, Telefon 280.

Iși recomandă magazinul asortat bogat monumente, table de marmoră, statui, fabricație proprie în executare de gust frumoasă și cu prețuri moderate.

Având un magazin bogat, liferez mai ieftin ca ori ce concurență.

Recomandându-mă on. public, cu stimă

TUNNER CORNEL

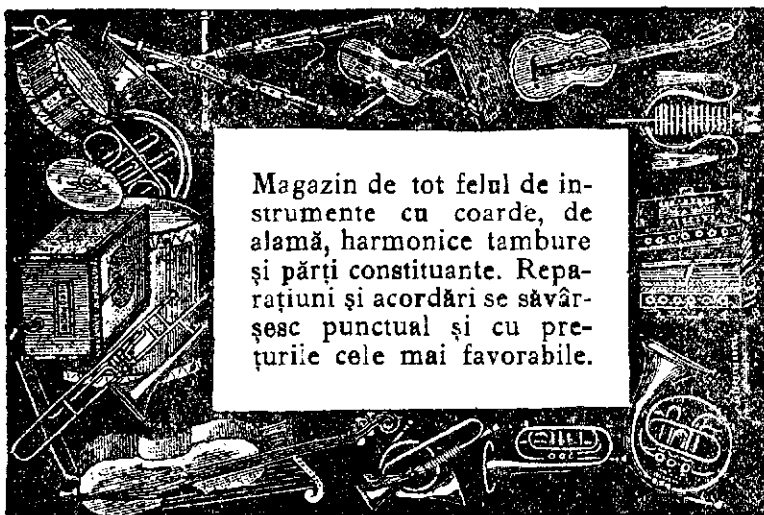
măestru de sculptură în piatră.

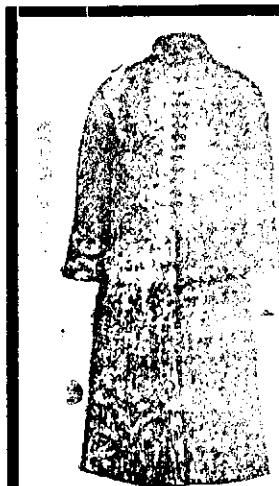
Kelemen Antal

fabricant de instrumente muzicale.

Nagy-Kikinda
- da -
strada
Korona-herczeg
Nr. 7.

Magazin de tot felul de instrumente cu coarde, de alamă, harmonice tambure și părți constituante. Reparațiuni și acordări se săvârșesc punctual și cu prețurile cele mai favorabile.

HAINA PREOȚEȘTI.

Am onoare a aduce la cunoștința on. preoți, că mi-au sosit

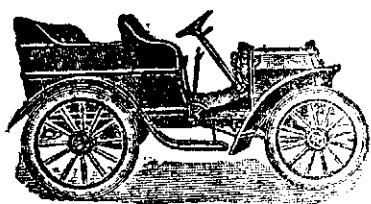
stofele negre de primăvară

și vară și le păstrez în magazin în mare asortiment. — Mă voiu sili ca și până acum să câștig încrederea și mulțumirea on. mei clienți.

Pentru comanda din provincie e de ajuns să se trimită o reverendă de model sau o haină; la dorință însă

mă duc pe cheltuiala proprie până la fața locului.

Primesc confecționarea și repararea odăjdilor bisericesti, cu prețuri moderate. Prăvălia: Lângă casina națională, casa Balog György. Szahadka. Vesselényi ut. **Hadnagy István**, croitor de haine civile și preoțești.

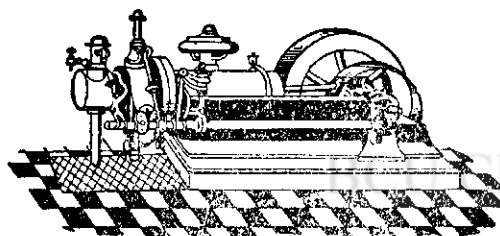

Ferdinand Saller

stabiliment de mașini, motoare și automobile.

Sibiu, Franziskanergasse 6.

Se execută orice reparații de motoare cu benzină sau cu ulei. Garantez întrebuințarea minimală de material și prestație maximală. — Construiesc **motoare nouă de benzină dela 2 la 6 HP.** puterea cea mai ieftină pentru industrie și agricultură, stabile sau transportabile. — Toate reparațiile atin-gătoare de ramura mașinelor să execută în mod special și ieftin.

Cele mai bune referențe.

Prețurile ieftine.

Serviciu solid.

Fac reparații de automobile și de biciclete.

Cea mai ieftină sorginte
— — — de cumpărat **mănuși.**

AUGUSTIN ALBRECHT

(mai nainte Cseh Katalin)

ARAD, STR. SALACZ Nr. 1.

◀ Cumpărare de ocazie excepțională. ▶

Mănuși de glacie de dame dela 1 fl. 20, mănuși de glacie și de Suedia pentru domni dela 1 fl. 30, mănuși pentru militari dela — — — 80 cr. Irigatoare dela 1 fl. 50 cr. — — —

Bretele de pantaloni pentru domni și copii, legători de hemie, suspensori, bandage de abdomen. Specialități de gumă preservative în mare asortiment.

Primul atelier de aurituri de biserică și pictură de icoane bisericesti din Ardeal

Se recomandă în atențiunea parohiilor, primește tot felul de aurituri bisericesti, cu aur veritabil și picturi de icoane sfinte cu prețuri favorabile și garanție.

Primește tot felul de reparațiuni, aurituri noi și împospătarea picturilor, lucru exact și repede.

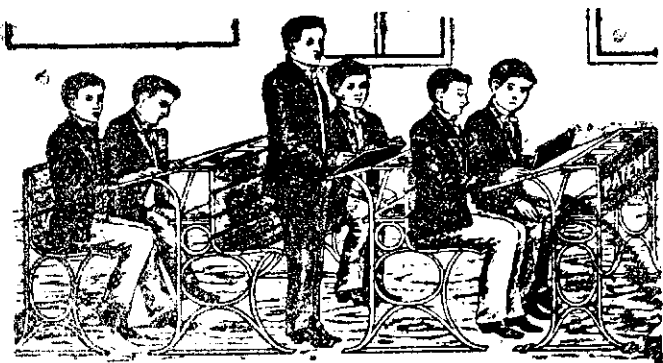
Solicitând încrederea on. publice rămân cu stimă:

Sipos Ödön

auritor de biserică și pictor de icoane sf.

Brassó

Hosszu utca 39 sz.

Cele mai moderne
mobile de fier și aramă
și cele mai practice
bănci higie-nice de școală
și mobilarea lo-cuințelor, hotele-lor, spitalelor și

a școalelor, precum și obiecte fabricate din cele mai bune ma-teriale din țară, lucrările cele mai solide de artă și construcție se life-rează numai de cătră firma

Bernhardt Rezső utóda

Brassó, str. Fekete nr. 33.

—Tot acolo e cancelaria și fabrica montată cu cele mai noi mașinării.—

Nr. telef. pentru oraș și comitat 509

BANI

pe moșii și case de închiriat din Arad

cu amortizație de 10—70 ani

după mărimea sumei împrumutate cu 4, 4¹/₄, 4¹/₂, 4³/₄ și 5⁰/₀, pe lângă dividendă de mijlocire și amortizație de interese corăspunzătoare până la valoarea cea mai mare.

Spese anticipative nu sunt, la dorință anticipez spe-sele de intabulare, convertez datoriile de interese mari.

== Resolvare grabnică, serviciu prompt. ==

SZÜCS F. VILMOS

Representanța pentru mijlocirea de împrumuturi a

Institutului pentru credit fonciar din Sibiu

pe teritorul comitatului Arad, orașului Arad, comitatulu Bichiș, Gyula, Ciaba.

ARAD, Karolina-utcza 8. (Casa proprie.)

(Lângă filiala Poștei.)

Primește pe lângă onorar acuisitori de afaceri abili și demni de încredere.